# Vzpomínka na osvobození naší obce Šumice

Vzhledem k tomu, že se v poslední době, jak na internetu, tak i v různém tisku, objevují články týkající se doby před 70ti lety – osvobození naší obce, rozhodla jsem se, že se do objasnění části těchto událostí také zapojím.

Sama si na průběh nepamatuji, byla jsem velmi malá (2,5 roku), ale moje sestra Stanislava (nar. 1938) už velmi dobře. Naši rodiče nám tuto pro ně velmi těžkou dobu často jako dětem připomínali a vyprávěli. Byli jsme právě jednou z těch rodin, kterým Němci dům vypálili. Byl to dům č.p. 348 Stanislava a Marie Dvořáčkových, který byl starý 5 let. Vedle byl vypálen i dům č.p. 270 našich prarodičů Karla a Františky Pranicových, se kterými bydlel i jejich syn Josef (nar.1925).

Tyto domy byly vypáleny proto, že na začátku obce dal někdo přes silnici desku s hřebíky, aby si německá auta, přijíždějící od Nezdenic, propíchla pneumatiky.

Nejdříve po této události se všichni muži museli dostavit před obecní kancelář. Velitel vyhlásil zákaz vycházení od 20:00 do 6:00 hodin, noční hlídky a ultimátum, jestli nebude zjištěn viník, bude každý desátý muž zastřelen. Tento původní trest byl po prosebné návštěvě pana faráře zmírněn na vypálení pěti domů.

K nám přišlo několik německých vojáků, kteří rozkázali rodičům, aby si vzali pouze doklady a děti a do pěti minut dům opustili. Okamžitě se po domě rozeběhli a od hůry až po sklep ve všech místnostech rozlévali benzín. Matka vždycky vzpomínala, že byla tak hrozně zaskočená a zmatená, že dokonce jeden z Němců ji pobízel, ať si vezme aspoň peřiny. Otcovi se podařilo vyhodit z okna nějakou židli, ale to bylo vše, co se jim z vybavení domu podařilo zachránit. Museli jít před dům a tři hodiny stát naproti u Pipalů na dvoře a dívat se na hořící domy. Hasit se samozřejmě nesmělo. Můj strýc Josef Pranica, když viděl, jak hoří jejich dům, utrousil poznámku: „Už hoří otcova dřina!“ Zaslechl to ale německý velitel a strýc musel za trest tři hodiny chodit po silnici od Pipalového mlýna k mostu tam a zpět a přitom se na hořící dům dívat.

Zatím co všechny domy hořely, otec si vzpomněl, že blízko za jejich hořícím domem je králíkárna plná králíků a malý dvorek se slepicemi. Prošel vedle našeho domu a zezadu ve dvoře otevřel branku do humna a taky králíkárnu, aby zvířata neuhořela. Zahlédl ho při tom ale německý velitel a něco na něj zakřičel. Když otec uviděl, že na něho míří puškou, zalehl do hlubší brázdy, obličejem k zemi a v ten moment se ozval výstřel. Jeden z Němců k němu přišel, kopl do něho, ale otec se ani nehnul. Tím si asi zachránil život, protože Němec potom odešel. Sousedka, která to všechno viděla, pak matce řekla: „Maňko, Slávka ti zastřelili!“ Náš otec pak ani sám nevěděl, jak dlouho tam ještě ležel, než se odvážil vstát a vrátit se k nám.

Pro obě naše rodiny pak nastaly velmi krušné chvíle. Navíc čtrnáct dnů po požáru pršelo. Naši rodiče často vzpomínali na první pomoc s nabídkou střechy nad hlavou od rodiny Pipalových ze mlýna. Také rodina sestry našeho otce, rodina Kráčmarova (naproti kostela, dnes rodina Zetkova) nám nabídla pomoc a ubytování, které naši využili. Rodina Pranicova našla útočiště u dalších příbuzných, u rodiny Borýskové v Kútě.

Škody a ztráty byly samozřejmě obrovské a nevyčíslitelné. Kromě majetku a vynaložené práce na stavbě domů v nelehké době, to byly i všechny věci a i fotografie, které našim rodičům připomínali jejich dětství a mládí a našemu dědečkovi Karlu Pranicovi, který byl Polák, věci z jeho vzdáleného domova, památku na rodiče a sourozence. Je fakt, že při vyprávění o těchto událostech naši rodiče vzpomínali, že cihly na stavbu nového domu jim byly státem přednostně přiděleny. Rodina Pranicova si nový domek postavila v našem humně.

Závěrem jen mohu vyjádřit obdiv svým rodičům, kteří při vzpomínce na ty těžké chvíle mnohokrát pronesli větu: „Díky Bohu, že jsme to všichni, včetně všech našich stejně postižených sousedů, přežili a měli sílu znovu si vybudovat ztracené domovy“.

*Vzpomínky rodičů Stanislava a Marie Dvořáčkových a sestry Stanislavy Lekešové sepsala Marie Hudečková, Šumice 478*